B.12 Kinh Tam Tụ

Kinh Trường A-Hàm (VNC PHVN, 2022)

12. KINH TAM TỤ1

Tôi nghe như vầy:

Một thời, đức Phật cùng với đại chúng một ngàn hai trăm năm mươi vị Tỳkheo ngụ tại vườn cấp Cô Độc, trong rừng Kỳ-đà? thuộc nước Xá-vệ.

Bấy giờ, đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

5 y

Ta sẽ nói pháp vi diệu cho các thây, với văn và nghĩa rõ ràng, đây đủ Phạm hạnh, gọi là pháp tam tụ. Vậy các thầy hãy lắng nghe, suy nghĩ và ghi nhớ kỹ, Ta sẽ giảng nói cho các thầy! Bấy giờ, các Tỳ-kheo vâng lời Phật dạy và lắng nghe. Phật bảo các Tỳ-kheo: -Pháp tam tụ gồm, một pháp đưa đến cõi ác, một pháp đưa đến cõi lành và một pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là một pháp đưa đến cõi ác? Đó là, không có lòng từ, ôm lòng hiểm độc, đây là một pháp đưa đen cõi ác. Thế nào là một pháp đưa đến cõi lành? Đó là, không dùng tâm ác làm hại chúng sanh, đây là một pháp đưa đến cõi lành. Thế nào là một pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là, thường xuyên tinh cần tu niệm về thân, đây là một pháp đưa đến Niết-bàn. Lại có hai pháp đưa đến cõi ác, hai pháp đưa đến cõi lành, hai pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là hai pháp đưa đến cõi ác? Đó là phá giới và phá kiến. Thế nào là hai pháp đưa đến cõi lành? Đó là đầy đủ về giới và đầy đủ về kiến. Thế nào là hai pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là chỉ và quán. [0059c01] Lại có ba pháp đưa đến cõi ác, ba pháp đưa đến cõi lành. ba pháp đưa đến Niết-bán. Thế nào là ba pháp đưa đến cõi ác? Đó là ba bất thiện căn: Tham bất thiện căn, sân bất thiện căn và si bất thiện căn. Thế nào là ba pháp đưa đến cõi lành? Đó là ba thiện căn: Vô tham thiện căn, vô sân thiện căn và vô si thiện căn. Thế nào là ba pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là ba loại tam-muội: Không tam- muội, Vô tướng tam-muội và Vô tác tam-muội.

Nguyên tác: Tam tụ kỉnh (roi. 0001.12. 0059b14).

694 KINH TRƯỜNG A-HÀM

Lại CÓ bốn pháp đưa đến cõi ác, bốn pháp đưa đến cõi lành, bốn pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là bốn pháp đưa đến cõi ác? Đó là: Nói lời gợi dục,2 nói lời sân hận, nói lời gây sợ hãi và nói lời ngu si. Thế nào là bốn pháp đưa đến cõi lành? Đó là: Không nói lời gợi dục, không nói lời sân hận, không nói lời gây sợ hãi và không nói lời ngu si. Thế nào là bốn pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là bốn niệm xứ: Thân niệm xứ, thọ niệm xứ, tâm3 niệm xứ và pháp niệm xứ. Lại có năm pháp đưa đến cõi ác, năm pháp đưa đến cõi lành và năm pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là năm pháp đưa đến cõi ác? Đó là phá năm giới: Sát sanh, trộm cướp, tà dâm, nói dối và uống rượu. Thế nào là năm pháp đưa đến cõi lành? Đó là giữ năm giới: Không sát sanh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối và không uống rượu. Thế nào là năm pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là năm căn: Tín căn, tấn căn, niệm căn, định căn và tuệ căn. Lại có sáu pháp đưa đến cối ác, sáu pháp đưa đến cõi lành, sáu pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là sáu pháp đưa đến cối ác? Đó là sáu pháp bất kính: Không kính Phật, không kính Pháp, không kính Tăng,

không kính giới, không kính đinh và không kính cha mẹ. Thế nào là sáu pháp đưa đến cõi lành? Đó là sáu pháp cung kính: Kính Phật, kính Pháp, kính Tăng, kính giới, kính định và kính cha mẹ. Thế nào là sáu pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là sáu pháp nhớ nghĩ: Niệm Phật, niệm Pháp, niệm Tăng, niệm giới, niệm thí và niệm thiên. Lại có bảy pháp đưa đến cõi ác, bảy pháp đưa đến cõi lành và bảy pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là bảy pháp đưa đến cõi ác? Đó là: Sát sanh, trộm cướp, tà dâm, nói dối, nói hai chiều, nói thô ác và nói thêm bớt. Thế nào là bảy pháp đưa đến cõi lành? Đó là: Không sát sanh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối, không nói hai chiều, không nói thô ác và không nói thêm bớt. Thế nào là bảy pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là bảy giác ý: Niệm, trạch pháp, tinh tấn, khinh an, đinh, hỷ và xả giác ý. Lại có tám pháp đưa đên cõi ác, tám pháp đưa đên cõi lành và tám pháp đưa đến Niết-bàn.

2 Nguyên tác: Ái ngữ .Ái ở đây chỉ cho khát ái ,tanhã. 3 Nguyên tác: Ý niệm xứ .

12. KINH TAM TỤ 695

Thế nào là tám pháp đưa đến cõi ác? Đó là tám điều tà: Tà kiến, tà tư duy/ tà ngữ, tà nghiệp, tà mạng, tà tinh tấn,5 tà niệm và tà định. Thế nào là tám pháp đưa đến cõi lành? Đó là: Chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tấn, chánh niệm và chánh định. Thế nào là tám pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là con đường tám chi của Hiền thánh: Chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tấn, chánh niệm và chánh đinh. [0060a04] Lại có chín pháp đưa đến cõi ác, chín pháp đưa đến cõi lành và r A chín pháp đưa đên Niêt-bàn. Thê nào là chín pháp đưa đên cõi ác? Đó là chín sự phiên muộn như: Người kia đã xâm hại ta, người kia đang xâm hại ta, người kia sẽ xâm hại ta; người kia đã xâm hại người mà ta yêu mến, người kia đang xâm hại người mà ta yêu mến, người kia sẽ xâm hại người mà ta yêu men; người kia đã kính mến người mà ta oán ghét, người kia đang kính mến người mà ta oán ghét, người kia sẽ kính mến người mà ta oán ghét. Thế nào là chín pháp đưa đến cõi lành? Đó là chín pháp không phiền muộn như: Người kia đã xâm hại ta, nêu ta phiên muộn thì đâu có ích lợi gì? Thê nên, trước đã không phiên muộn, hiện tại cũng không phiên muộn, vê sau cũng không sanh phiền muộn. Như người kia đã xâm hại đến người mà ta yêu mến nhưng nếu ta phiền muộn thì đâu có ích lợi gì? Do đó trước đã không sanh phiên muộn, hiện tại cũng không sanh phiên muộn, vê sau cũng không sanh phiên muộn. Như người kia đã kính mên người mà ta oán ghét, nêu ta phiên muộn thì đâu có lợi ích gì? Vì vậy, trước đã không sanh phiên muộn, hiện tại cũng không sanh phiên muộn, vê sau cũng không sanh phiên muộn. Thế nào là chín pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là chín pháp hỷ: Vui mừng, yêu thích, phân chân, hân hoan, định, biêt đúng như thật, buông xả, vô dục và giải thoát. Lại có mười pháp đưa đên cõi ác, mười pháp đưa đên cõi lành và mười pháp đưa đến Niết-bàn. Thế nào là mười pháp đưa đến cõi ác? Đó là mười pháp bất thiện, về thân gôm có: Sát sanh, trộm cướp, tà dâm; vê miệng gôm có: Nói hai chiêu, nói thô ác, nói dối, nói thêu dệt; về ý gồm có: Tham lam, ganh ghét và tà kiến. Thế nào là mười pháp đưa đến cõi lành? Đó là mười điều thiện, về thân gôm có: Không sát sanh, không trộm cướp, không tà dâm; vê

miệng gôm có: Không nói hai chiều, không nói lời thô ác, không nói dối5 không nói thêu dệt; vê ý gôm có: Không tham lam, không ganh ghét và không tà kiên.

4 Nguyên tác: Tà chí . 5 Nguyên tác: Tà phương tiện .

696 KINH TRƯỜNG A-HÀM _____

Thế nào là mười pháp đưa đến Niết-bàn? Đó là con đường chân chánh gồm mười pháp: Chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tấn, chánh niệm, chánh đinh, chánh giải thoát và chánh trí. Mười r r r pháp như thê có năng lực đưa đên Niêt-bàn. Này các Tỳ-kheo! Đó gọi là mười pháp đưa đên Niêt-bàn, gọi là Chánh pháp vi diệu gôm tam tụ. Ta là đang Như Lai đã làm đây đủ những việc cân làm cho chúng đệ tử, vì thương tưởng các thây nên chỉ bày lôi đi. Các thây phải tự lo nghĩ đên bản thân mình, nên ở nơi thanh văng, ngôi dưới góc cây mà tư duy, chớ có lười biêng. Hôm nay không găng siêng năng, ngày sau hôi hận vô ích! Các Tỳ-kheo nghe đức Phật thuyết pháp xong đều hoan hỷ phụng hành.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.